

Vai ārvalstniekiem, tostarp personām ar uzturēšanās atļauju, ir jāiesniedz ienākumu deklarācija un jāmaksā nodokļi Latvijā?

Sāksim ar to, ka likums "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" nosaka to personu kategorijas, kurām ir jāmaksā iedzīvotāju ienākuma nodoklis. Šo personu loks ietver:

1. Iekšzemes nodokļa maksātāji (Latvijas nodokļu rezidenti), kuri gūst ienākumus Latvijā un/vai ārvalstīs;
2. Ārvalstu nodokļa maksātāji (citu valstu nodokļu rezidenti – Latvijas nerezidenti), kuri gūst ienākumus Latvijā.

Ir jāatzīmē, ka nodokļu ziņā ārvalstu pilsoņi var būt gan Latvijas rezidenti, gan nerezidenti.

Daudziem ārvalstniekiem, it īpaši personām, kurām ir piešķirta termiņuzturēšanās atļauja, prātā nāk jautājums, vai viņiem ir jāiesniedz deklarācija un jāmaksā nodoklis, vai viņi ir Latvijas nodokļu rezidenti vai nē?

Noteikt, vai ārvalstnieks ir Latvijas nodokļu rezidents, ir būtiski ne tikai lai izprastu, vai viņam ir jāiesniedz ienākuma deklarācija un jāmaksā nodoklis, bet arī lai personai būtu iespēja izmantot atvieglojumus, piemēram, saņemt un deklarēt Latvijā ar nodokli neapliekamās dividendes (sīkāk sk. šeit <https://www.njordlaw.com/ru/tax-on-dividends-by-individuals/>).

Pastāv virkne kritēriju ārvalstnieka nodokļu statusa noteikšanai – vai ar valsti, kuras pilsonis ārzemnieks, ir noslēgts līgums par dubultās aplikšanas ar nodokļiem novēršanu; kurā valstī viņam ir pastāvīgā dzīvesvieta, ar kuru valsti ir izveidojusies ciešāka personiskā un ekonomiskā saikne utt. Sīkāku informāciju par gadījumiem, kad ārvalstnieks kļūst par Latvijas nodokļu rezidentu, lasiet šeit: <https://www.njordlaw.com/ru/где-платить-налоги-если-у-вас-вид-на-жи/>.

Ja ārvalstnieks ir Latvijas nodokļu rezidents (piemēram, pastāvīgi dzīvo Latvijā), viņam, saņemot ienākumus papildus darba algai, ir jāiesniedz deklarācija par iepriekšējo gadu. Šāda deklarācija viņam ir jāiesniedz laika periodā no nākamā gada 1. marta līdz 1. jūnijam, bet, ja viņa ienākumi pārsniedz noteiktu summu (2019. gadā tie ir 62 800 euro), deklarācija ir iesniedzama no 1. aprīļa līdz 1. jūlijam.

Ja nodokļa summa nepārsniedz 640 euro, nodoklis ir samaksājams 15 dienu laikā no deklarācijas iesniegšanas brīža; ja pārsniedz – maksājumu var veikt trīs vienādās daļās – līdz 16. jūnijam, līdz 16. jūlijam un 16. augustam. Ja ienākumu apmērs ir pārsniedzis noteiktu summu (2019. gadā - 62 800 euro) - nodoklis ir samaksājams līdz līdz 16. jūlijam, 16. augustam un 16. septembrim.

Latvijas nodokļu rezidentiem ir jāiesniedz gada deklarācija par zemāk norādītajiem ienākumiem:

- Ienākumi no saimnieciskās darbības (piemēram, ienākumi no profesionālās darbības, kas tiek īstenota ārpus darba tiesiskajām attiecībām, proti, no konsultantu, dizaineru, fotogrāfu, pasniedzēju, grāmatvežu, arhitektu utt. darbības; ienākumi no sava īpašuma iznomāšanas utt.);
- Ārvalstīs gūtie ienākumi;
- Ienākumi, kas nav apliekami ar nodokli, ja to apmērs iepriekšējā gadā pārsniedza 10 000 euro (piemēram, ienākumi no personīgā īpašuma pārdošanas vai dāvanas no tuviem radniekiem);
- Ienākumi no saimnieciskās darbības, kuru ir atļauts neregistrēt un kuri ir apliekami ar likmi 10% (piemēram, ienākumi no nekustamā īpašuma iznomāšanas/izīrēšanas, paziņojot par šādu darbību Valsts ieņēmumu dienestam);
- Citi ienākumi, ja persona, kas šos ienākumus izmaksājusi, nav ieturējusi nodokli (piemēram, dāvanas, kas tika saņemtas no personām, kuras nav tuvi radnieki).

Parasti ārvalstnieki, kas **nav** Latvijas nodokļu rezidenti, neiesniedz ienākuma deklarācijas (nodokļu deklarācijas), ja likumā nav noteikts citādi. Piemēram, saņemot ienākumus no Latvijā esošā nekustamā īpašuma pārdošanas, nerezidentam ir jāiesniedz deklarācija, ja pircējs, samaksājot pirkuma maksu, nav ieturējis nodokli. Šajā gadījumā deklarācija tiek iesniegta līdz mēnesim, kurā tika saņemti ienākumi, sekojošā mēneša 15. datumam. Nodoklis ir samaksājams 15 dienu laikā no deklarācijas iesniegšanas brīža.

Atgādinām, ka ienākuma deklarācijas iesniegšanai ir atlicis mazāk par 2,5 mēnešiem.

Zvērinātu advokātu birojs NJORD konsultē klientus fizisko un juridisko personu nodokļu likumdošanas jautājumos, tostarp noslēdzot starptautiskos darījumus, kā arī gūstot ienākumus no dažādiem avotiem – gan iekšzemes, gan starptautiskajiem.

DMITRIJS NIKOLAJENKO
ZVĒRINĀTS ADVOKĀTS,
PARTNERIS

(+371) 67 313 315
DN@NJORDLAW.LV